زەمبرەك

يوللىغۇچى: تاران ئۇيغۇر ۋاقتى: ئىيۇل 26, 2021 ئورنى: تاريختىن تامچە

تەييارلىغۇچى: تاران ئۇيغۇر

ئىلاۋە: مەزكۇر يازما ئابدۇراھمان ئەبەي ئەپەندى تۈزگەن «ئەخمەتجان قاسىمى ھەققىدە ھېكايىلەر» ناملىق كىتابنىڭ 2-قىسمىدىن ئېلىنىپ تەييارلاندى. ئەخمەتجان قاسىمى باشچىلىقىدىكى شەرقىي تۈركستان ۋەكىللىرى 1946-يىلى نويابىردا ئېچىلغان تۇنجى نۆۋەتلىك خىتاي «خەلق ۋەكىللەر قۇرۇلتايى»غا قاتنىشىش ئۈچۈن نەنجىڭ شەھىرىگە بارغان ۋە 1947-يىلى يانۋارغىچە خىتاينىڭ بىر قىسىم چوڭ شەھەرلىرىدە زىيارەتتە بولغان ئىدى. قۇرۇلتاي مەزگىلىدە گومىنداڭ خىتاي ھاكىمىيىتى ئەمەلدارلىرى شەرقىي تۈركستان ۋەكىللىرىنى، بولۇپمۇ شەرقىي تۈركستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئازاد ئۇچ ۋىلايەتىدىن كەلگەن يەتتە نەپەر ۋەكىلىنى بىر تەرەپتىن يۇمشاق ۋاستىلەر بىلەن ئۆزىگە مايىل قىلىشقا تىرىشسا، يەنە بىر تەرەپتىن ئۆز ھەربىي كۈچىنى كۆرسىتىپ، ھەيۋە بىلەن چۆچۈتۈشكە ھەرىكەت قىلغان ئىدى. مەزكۇر ھېكايەدە ئەخمەتجان قاسىمى ئەپەندىنىڭ بىر قېتىملىق زىيارەت جەريانىدا خىتاي ئەمەلدارىنىڭ شۇ خىلدىكى مەنىستەس تەنسىگە بەرگەن ئورۇنلۇق جاۋابى بايان قىلىنىدۇ. مەزكۇر ھېكايەنى سۆزلەپ بەرگەن خەمىت سۇلتان ئەپەندى، ئەينى چاغدا ئەخمەتجان قاسىمى ئەپەندى بىلەن بىرگە شۇ قېتىملىق قۇرۇلتايغا قاتناشقان ۋەكىللەردىن بىرى بولۇپ، سەپەر ۋە بارلىق پائالىيەتلەردە بىللە بولغان ئىدى.

زەمبرەك

ئەخمەتجان قاسىمى (ئوڭدىن 4-كىشى) باشچىلىقىدىكى شەرقىي تۈركستان ۋەكىللىرى شاڭخەيدە، 1947-يىلى

بىر كۈنى، ئەخمەتجان قاسىمى بىرلەشمە ھۆكۈمەتنىڭ ۋەكىللىرىنى باشلاپ شاڭخەينىڭ دېڭىز بويىنى سەيلە قىلغىلى چىقتى. ئۇلار سەيلە قىلىپ يۈرۈپ، بىر پورتتا كېلىپ قالدى. پورتتىكى بىر پاراخوتتا ۋەكىللەر ھېچقاچان كۆرۈپ باقمىغان شۇنداق چوڭ بىر زەمبرەك تۇراتتى. زەمبرەكنىڭ يوغانلىقىغا ھەيران قالغان بىر گومىنداڭ ئەربابى:

– ۋاي-ۋۇي، نېمىدېگەن يوغان زەمبرەك بۇ! شىنجاڭغا بېرىپ ئىككى پاي ئوق ئاتسا شىنجاڭنى تۈزلىۋەتكىدەكتۇ بۇ! - دېدى.

ئەخمەتجان قاسىمى دەرھاللا جاۋاب بەردى:

– بۇنىڭ سىلى دېگەندەك خېلى چوڭ زەمبرەك ئىكەن، تەقسىر. جۇڭگو ئامېرىكادىن مۇشۇ بىرنىلا ئالغان ئوخشايدۇ. بۇنى ئېتىپ شىنجاڭنى تۈزلىۋېتەلمىسىمۇ، يوقىتىۋېتەلمەيدۇ. زېمىن ئانا ھايات بولسىلا قەھرىمان ئەۋلاد يەنە كۆپىيىۋېرىدۇ. ئۇلار ئاخىرى مۇشۇ زەمبرەكنى قېرىتىپ، تەكلىماكان قۇملۇقىغا دەپنە قىلىۋېتەرمىكىن دەيمىنا! ...

باشقىلار دەل ۋاقتىدا بېرىلگەن بۇ كىنايىلىك جاۋابنى ئاڭلاپ كۈلۈشۈپ كەتتى. ئەسلىدە: بىزنىڭ مۇشۇنداق ھەيۋەتلىك زەمبرەكلىرىمىز بار. ئۇچ ۋىلايەتتەك ئازغىنە بىر يەرنى بىر نەچچە پاي زەمبرەك ئوقى بىلەن تۇزلىۋېتىمىز، دېمەكچى بولغان ھېلىقى گومىنداڭ ئەربابى ئەخمەتجان قاسىمىنىڭ جاۋابى بىلەن باشقىلارنىڭ تەنە كۈلكىسىنى ئاڭلاپ، قايىنامغا غەرق بولغان ئادەمدەك تۇنجۇقۇپ كەتتى. (بۇ ھېكايەنى خەمىت سۇلتان سۆزلەپ بەرگەن)

ئەسكەرتىش: ئۇيغۇر ئاكادېمىيسى تور بېتىدىكى ئەسەرلەر ئاپتورنىڭ ئۆزىنىڭ كۆزقارىشىغا ۋەكىللىك قىلىدۇ. تور بېتىمىزدىكى ئەسەرلەرنى مەنبەسىنى ئەسكەرتىش شەرتى بىلەن كۆچۈرۈپ كەتكە تارقىتىشقا بولىدۇ.

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە قەدىمىي ئەسىر ۋە قولىازمىلار ئامبىرى